

A.

Mødet den 1. Oktober 1931.

Fraværende: Leonhard Hansen, Aage Jensen, Fogh Mogensen, Vald. Pedersen og Stecker-Christensen.

1. (J. Nr. 284—1931). Skrivelse fra Indenrigsministeriet om Anerkendelse af Matr. Nr. 87 bd. af Markj. til aaben og lav Bebyggelse.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 262—1931). Indenrigsministeriets Samtykke til Køb af Ejendommen »Charlottehøj«.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 22⁸—1931). Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt med Kontorchef Guldberg Møller.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 22⁹—1931). Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt med Købmand V. Bøding.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 11⁸—1931). Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt med E. S. Skov og S. J. Skov.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 171—1931). Meddelelse fra Skoledirektionen om Ansættelse af 2 Lærere og 4 Lærerinder.

Fra Skoledirektionen forelaa Meddelelse om, at Lærerne Axel Jakobsen og Einer Mejer Jakobsen og Lærerinderne Betty Margrethe Lund, Ingeborg

162

Bering, Ella Buhl og Kathrine Larsen har faaet fast Ansættelse ved Aarhus Skolevæsen fra 1. Oktober 1931.

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 426—1931). Indkaldelse til Generalforsamling i Danske Gasværkers Tjærekompani den 15. Oktober 1931.

Toges til Efterretning. Belysningsudvalget valgtes til at repræsentere Kommunen.

8. (J. Nr. 23¹²—1931). Uddrag af Slagtehusets Regnskab for 1930—31.

Toges til Efterretning.

9. (J. Nr. 23¹³—1931). Vandværkets Regnskab for 1930—31 samt Indstilling om, at Merindtægten, 25347,16 Kr., anvendes til forskellige Udvidelsesarbejder.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 3¹³—1931). Efterbevilling af Overskridelser i Brolægningsvæsenets Regnskab. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

11. Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for:

a. (J. Nr. 3¹⁵—1931). Vandværket.

b. (J. Nr. 3¹⁴—1931). Slagtehuset.

Overgik til 2. Behandling.

12. (J. Nr. 327—1931). Indstilling fra Udvalget angaaende Politiets Ordning.

Følgende Indstilling forelaa:

»Idet vi hoslagt fremsender Beretning fra det af Politimesteren i Aarhus og Aarhus Byraad nedsatte Udvalg vedrørende Politiets Ordning, skal vi til denne Beretning tilføje, at man, efter hvad der er meddelt Udvalget, i Odense kan forvente en Forøgelse af Politistyrken paa 10 Mand, hvorved Odense vil faa 1 Politifunktionær for hver 783 Indbyggere.

Vi skal derhos overensstemmende med Beretningen indstille til Byraadet, at der oprettes følgende nye Stillinger i Politikorpset:

- 1 ny Politiassistent,
- 1 » Overbetjent,
- 1 » Inspektionsbetjent,
- 8 » mandlige Politibetjente,
- 2 » — Kontorassistenter,
- 2 » kvindelige Kontorassistenter,

hvorefter Aarhus vil faa 1 Politifunktionær for hver 757 Indbyggere.

Man foreslaar, at der straks opslaas 6 ledige Politibetjentstillinger, og at de øvrige Stillinger besættes fra 1. April 1932 at regne.

Udgifterne til denne Forøgelse af Politistyrken vil andrage følgende Beløb:

1 Politiassistent (2. Lønkl.) Aarsløn	6.588 Kr.
1 Overbetjent (5. Lønkl.) Aarsløn	4.504 »
1 Inspektionsbetjent (6. Lønkl.) Aarsløn	4.204 »
8 Politibetjente (6. Lønkl.) Aarsløn	31.232 »
2 mandl. Kontorassistenter (7. Lønkl.) Aarsløn	6.504 »
2 kvindl. Kontorassistenter (9. Lønkl.) Aarsløn	4.268 »
Uniform m. m. 10 Betjente à 220 Kr. aarlig	2.200 »
Tillæg: 75 Øre pr. Tjenestedag til 10 Betjente:	2.250 »
Ialt 61.750 Kr.	

Vi vedlægger en Kalkulation vedrørende Politiets Arbejde ved Aarhus Havn og skal

indstille til Byraadet at optage Forhandling med Havneudvalget om, at Havnens Tilskud til Politiets Budget forhøjes til ca. 100.000 Kr. aarlig.«

KALKULATION

over

Udgifterne ved Polititilsynet ved Aarhus Havn.

Efter Politidvalgets Forslag skal der ved Havnen besættes 3 Poster hele Døgnet, hvilket vil kræve en Styrke paa 15 Politibetjente. Til Afløsning for denne Styrke ved Sygdom, Ferie, Orlov m. m. kræves der yderligere 3 Politibetjente. — 1 Inspektionsbetjent fører det daglige Tilsyn med Styrken, og der regnes med, at Havnens politimæssige Anliggender kræver $\frac{1}{3}$ af den ene Politiaassistents Arbejdskraft. — De forskellige Afdelinger og ikke mindst Sædelighedspolitiet har ikke lidt Tjeneste ved Havnen, og denne Tjeneste anslaaes at omfatte en Politibetjents Arbejde.

Naar der regnes med, at $\frac{1}{3}$ af Betjentene oppebærer Begyndelsesløn, og ca. $\frac{2}{3}$ oppebærer Slutløn, bliver de aarlige Udgifter ved Polititilsynet ved Aarhus Havn, som følger:

6 Politibetjente à Kr. 3904	Kr.	23.424.00
13 do. - » 4504	»	58.552.00
1 Inspektionsbetjent à Kr. 4804	»	4.804.00
$\frac{1}{3}$ Politiaassistent à Kr. 8124	»	2.708.00
Tillæg for forskudt Arbejdstid og Overarbejde for for-		
nævnte 20 Betjente: 75 Øre		
pr. Tjenestedag	»	4.500.00

At overføre... Kr. 93.988.00

Overført...	Kr.	93.988.00
Fri Uniform til fornævnte		
20 Betjente: $20 \times 220..$	»	4.400.00
Bidrag til Udgiften ved Pensionering af fornævnte		
Styrke: 8 % af den samlede pensionsgivende Slutløn Kr. 82.800	»	6.624.00
Ialt...		Kr. 105.012.00

Dertil kommer Lokaler, Administration m. m. for fornævnte Styrke, men disse Udgifter kan der ses bort fra, naar der tages Hensyn til, at Styrken, som anvendes i Havnens Tjeneste, i nogen Grad kan benyttes til Politiarbejder, som vedrører Byen, i de 2 Timer, som Politibetjentene opholder sig paa Stationen, hvor de selvfølgelig danner Udrykningshold ogsaa for Havnen.«

H o l s t - K n u d s e n forelagde Politiudvalgets Indstilling og henviste til den udførlige Beretning om Udvalgets Arbejde. Der var foretaget en grundig Undersøgelse af det lokale Politis Arbejdsmaade og hele Tjenesteforhold, og man havde herved haft udmærket Støtte af Politiassistenten og Politiforeningens Formand, Politibetjent Larsen. Det første Spørgsmaal, Udvalget havde undersøgt, var, om Politistyrken udnyttes tilstrækkelig effektivt, eller om der findes Mangler ved den nuværende Ordning, hvorved Reformer kan tiltrænges, specielt om der kunde være Anledning til at ansætte Kontorfolk til at aflaste Politiet. Det andet Spørgsmaal maatte da blive, om der her i Byen tiltrænges en Forøgelse af Politistyrken. Angaaende det første Spørgsmaal var Udvalget enig om, at der paa forskellige Punkter kan indføres Refor-

mer, og at en Del Ting burde ændres. Der var først Lokaleforholdene, som var meget uheldige, idet Politiet havde Lokaler dels paa Raadhuset, dels i Naboejendommen paa Mejlgade og dels paa Tinghuset; en saadan Spredning maatte nødvendigvis være generende for Politikets Arbejde. Paa Frederiksberg fandtes der en Politigaard ved Siden af Politikamret, saa Politimesteren kunde være i stadig Kontakt med Arbejdet paa Stationen, og Assistenten kunde overse hele det daglige Arbejde, fordi alt var samlet i een Bygning. Af økonomiske Hensyn havde Udvalget ikke turdet foreslaa Opførelse af en Politigaard, men henstillede at søge en Ordning, hvorved de Lokaler, der for Tiden benyttes af Brolægningsvæsenet, kan overlades til Politiet; det vilde hjælpe en Del, selv om Politimesteren stadig maatte have Kontor paa Tinghuset. Dernæst havde Udvalget undersøgt Regnskabsvæsenet. Revisionskontoret havde foretaget en Undersøgelse heraf og givet en Beretning om deres Syn paa Forholdet. Der tiltrænges en Koncentration af Regnskabsvæsenet, men det kunde ikke lade sig gøre i de nuværende Lokaler. Derimod anbefalede Udvalget Politimesteren at have Opmærksomheden henvendt paa det System, der brugtes paa Frederiksberg, hvor de enkelte Betjente, som havde med Oppebørsler at gøre, hver Aften opgjorde Regnskabet og afleverede Pengene til en fælles Kasse; det var en efter Forholdene udmærket Ordning. En saadan Ordning kunde dog kun foretages af Politimesteren med Sanktion af Justitsministeriets Kasseinspektør, men det vilde sikkert være heldigt at faa Ordningen indført. Revisionskontoret henstillede ogsaa, at Politiet i højere Grad benytter sig af moderne Kontorteknik og f. Eks. tager Gennemslag af de Skrivelser, der

udfærdiges paa Maskine. En anden Ting vanskeliggjorde en effektiv Udnyttelse af Politistyrken, nemlig Arbejdstiden. Nu var 8 Timers Dagen indført; det betød et Krav om en Forøgelse af Styrken i Forhold til tidligere Tid, som man maatte tage i Betragtning, og Vanskelighederne blev endnu større ved, at Mandskabet skal have samlet Arbejdstid. Herunder havde Udvalget ogsaa beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Overarbejdspenge. Udgiften til Ekstraarbejde var i meget stærk Stigning; for 4 Aar siden var den 3000 Kr. og nu over 31000 Kr. Det burde man se at komme bort fra eller i hvert Fald faa indskrænket. I Odense havde man ikke Overarbejdspenge, men Styrken skulde staa til Raadighed fra Kl. 8 til 12, og der var ogsaa i Aarhus en Del, der ikke tog det saa nøje med Arbejdstiden, naar de havde en Opgave at udrette. I København og Frederiksberg betaltes der et Vederlag for Overarbejde og forskudt Arbejdstid. Udvalget havde egentlig ment, at en saadan Ordning var unødvendig her, hvis Styrken blev forøget, men nu var der indgaaet en Overenskomst mellem Lønudvalget og Politiforeningen, som Byraadet havde tiltraadt; i Henhold til denne skal der udbetales 75 Øre for forskudt Arbejdstid, og kun i meget sjældne Tilfælde blev der Tale om Overarbejdspenge. Fra Politiforeningens Side var der foreslaaet at oprette en fast Politivagt for Byens Skove, men det var Udvalget ikke gaaet med til. En Ting af stor Vigtighed var Tiden for Patrouilletjeneste. Her i Byen havde man den Ordning, at en Betjent med 8 Timers Arbejdsdag patrouillerer 4 Timer, hvorefter der skulde 6 Betjente til at besætte en Post, foruden Reserver. Her foreslog Udvalget at gaa over til 6 Timers Patrouilletjeneste, og for de

Betjentes Vedkommende, der havde Færdselsposter, 4 Timer og derefter 2 Timers Patrouillering og 2 Timers Vagtarbejde. Politimester Hoeck var gaaet med til dette, medens der var fremsat Betænkkeligheder fra anden Side, og f. Eks. Politiasistenten havde ment, at 2 Timer var for lidt til Rapportskrivning m. v., saafremt der ikke blev udtaget Specialister. Udvalget har derefter undersøgt, hvor mange Rapporter der i Almindelighed blev skrevet, og det havde vist sig, at det i 2 Aar androg ca. 2500 Rapporter eller kun een Rapportside hver 14. Dag, saa den Indvending kunde man ikke anerkende. Man maatte dog ikke tro, at Betjentene ikke havde andet at bestille i den Tid, for med Rapporten fulgte ofte en Undersøgelse, og der var tidt forskellige Ting at besørge ude i Byen; men selve Rapportskrivningen var altsaa ikke af stort Omfang, og man var derfor ogsaa gaaet bort fra den Tanke at ansætte Maskinskrivere til Arbejdet. Her kom man ind paa Spørgsmaalet, om der i det hele taget var Grund til at ansætte Kontorister paa Politistationen, og de byraadsvalgte Medlemmer af Udvalget var enige om at anbefale dette. Politiets Arbejde var efterhaanden blevet uhyre kontormæssigt, og kun de færreste Politibetjente havde Kontoruddannelse; nogle lærte det efterhaanden, men en Del var ganske uegnede dertil. Politiets Repræsentanter var imidlertid ikke begejstrede for Tanken og havde fremsat nogle Indvendinger derimod, f. Eks. at en Politibetjent, der udfører Kontorarbejde, i paakommende Tilfælde kan benyttes som Reserve, hvis der skal en større Udtrykning til. Udvalget mente hertil, at der skulde være Folk paa Stationen alligevel, og gennem Kontoristen blev der frigjort en Politibetjent. Der var ogsaa anført, at

man kan ikke betro Oppebørsler til en Kontorist, men det kunde Udvalget ikke anerkende. Et Omraade, hvor der var særlig Anvendelse for Kontorister, var Lægdsvæsenet. Udvalget havde spurgt Udskrivningschefen, og han anbefalede Ansættelse af en mandlig Kontorist, som paa Udskrivningsvæsenets Kontor kunde blive uddannet til Specialist i Løbet af et Par Maaneder; derved kunde der i det væsentlige spares 2 Betjente. Ligeledes kunde Kontorister besørge det meste af Arbejdet ved Motorvæsenet og ved Alimentationsvæsenet, hvor det væsentlig kun var skriftligt Arbejde og Udbetaling af Penge. Man havde ogsaa haft Opmærksomheden henvendt paa Forholdet mellem Stat og Kommune, for det kunde ikke forlanges, at det kommunale Politi skal besørge Statsarbejde. Det havde vist sig, at 2 kommunale Betjente havde stadigt Arbejde paa Politikamret og i Virkeligheden besørgede Statens Arbejde. Udvalget havde krævet, at de kom tilbage til Stationen; det var ogsaa sket for den enes Vedkommende, og forhaabentlig kom den anden ogsaa. Politimesteren hævdede, at han var nødt til at anvende disse Betjente, da han ikke havde Kontorholdspenge til at lønne Folk med, men Udvalget holdt paa, at det maatte være Statens Sag. I den Forbindelse var rejst det Spørgsmaal, om ikke Lægdsvæsenet var en Statsopgave, men ved Undersøgelser havde det vist sig, at det i alle Købstæder besørgedes af det kommunale Politi, saa det lod sig vist ikke ændre. Hvad Alimentationsvæsenet angik, kunde maaske en Del af dette udskydes, men det var næppe praktisk, da Politiet jo foretog Eftersøgning af Alimentanter, Udpantninger o. s. v. Heller ikke Motorvæsenet kunde man anbefale at skille fra

Politiet. Et Forhold af største Betydning for Udnyttelsen af Politistyrken var Politiets Ledelse. Her maatte Politiassistenten lede samtlige Politistationens Afdelinger; derfor maatte den daglige Ledelse af Politiets 1. Afdeling, den vigtigste, overlades til en Overbetjent, som ogsaa havde mange andre Ting at tage Vare paa. Ledelsen af 1. Afdeling og herunder Tjenestefordelingen var imidlertid saa vigtig for Styrkens Udnyttelse, at det vilde tage en Leders fulde Arbejdskraft, og man foreslog derfor at ansætte en Politiassistent mere. Det skulde dog ikke være saaledes, at der derved blev to Etater, men den ene Assistent skulde besørge Tjenestefordelingen for hele Stationen. Herved kom man ind paa Spørgsmaalet om en Forøgelse af Politistyrken. Politimester Kjørboe havde flere Gange anmodet om en saadan, og Byens Vækst og de mange nye Opgaver, der efterhaanden var kommet til, ikke mindst Færdselsproblemet, havde sikkert gjort Kravet berettiget. Publikum klagede ogsaa over, at der manglede Betjente paa Gaderne. For at undersøge Forholdet anmodede Udvalget en skøn Dag om at faa Tjenestefordelingen, og det viste sig da, at der af hele Styrken kun var 2 Betjente til at patrouillere ved Havnen og 2 i Byen. Alle vilde sikkert erkende, at det var for lidt, særlig naar man tog Havnens stærke Vækst i Betragtning, Byens Skove o. s. v. og de stadig vanskeligere Færdselsforhold. Udvalget var enigt om, at en Forøgelse af Politistyrken var absolut nødvendig, men angaaende dens Størrelse var Meningerne delte. Politimester Hoeck havde stillet lignende Krav som Politimester Kjørboe, men Politiet havde dog indrømmet, at en Ændring af Patrouilletjenesten til 6 Timer vilde frigøre en Del Betjente, og ligeledes

fik man de to Mand tilbage fra Politikamret; ligeledes antog Udvalget, at Ansættelsen af Kontorister kunde frigøre flere Betjente, end der blev ansat Kontorister, men det mente Politimesteren ikke. Man var nu efter mange Forhandlinger enedes om at indstille, at der ansættes en ny Politiassistent, 2 mandlige og 2 kvindelige Kontorister og 10 Betjente, samt at der oprettes en ny Overbetjent- og Inspektionsbetjentstilling. Merudgiften hertil var anslaaet til 61750 Kr., men heraf kunde en Del indvindes ved Besparelser for Ekstraarbejde, selv om det ikke efter den ny Lønoverenskomst blev saa meget som ventet. Endvidere mente Udvalget, at en væsentlig Del af Forøgelsen vilde komme Havnen tilgode, hvorfor det nuværende Bidrag fra Havnen til Politiet vilde blive utilstrækkeligt. Naturligvis skulde Havnen ikke yde mere, end den kan tilkomme, men det var lidt vanskeligt at sige, hvor meget det burde være. I Aalborg havde man et særligt Havnepoliti paa 6 Betjente, og deres Løn og Pension paahvilede Havnen; i København betalte Havnen vist ikke noget til det kommunale Politi, og i de øvrige større Byer var Forholdet forskelligt. At gaa over til et særligt Havnepoliti i Aarhus var næppe klogt, da der jo skulde være Reserver, og Styrken kunde bedst udnyttes ved kun at have eet Korps. Det kunde altid diskuteres, hvor stor en Styrke der anvendes til Havnen, og Udvalget foreslog derfor at optage en Forhandling med Havneudvalget om denne Sag. Taleren vilde paa Udvalgets Vegne anbefale Indstillingen saaledes, at der straks ansættes 6 Personer, f. Eks. 3 Betjente og 3 Kontorister, og at man ellers betragter Forhandlingen som en 1. Behandling

og anmoder Havneudvalget om en Forhandling angaaende Spørgsmaalet om Havnens Bidrag til Politiet.

J. C h r. M ø l l e r vilde sige Udvalget Tak for det meget betydelige og udmærkede Arbejde, det har udført; det var i Virkeligheden snarere en Kommissionsbetænkning end en Beretning fra et Udvalg. Efter Indlederens udførlige Beretning var der ikke meget at sige til Sagen, og Taleren vilde blot tiltræde Henstillingen om at betragte dette som en 1. Behandling, saa der ikke tages endelig Stilling til Sagen i dette Møde, men først sker en Forhandling med Havneudvalget, og forhaabentlig kunde de to Udvalg blive enige om en retfærdig Fordeling, som begge kunde være tilfreds med. Det vilde være praktisk, hvis Politiet fik Brolægningsvæsenets Lokaler, men det blev vel ikke let at faa andre i Stedet. Belysningsudvalget paatænkte jo at bygge Administrationsbygning, og maaske blev den saa stor, at der kunde blive Plads til Brolægningsvæsenet foreløbig, saa kom vel om nogle Aar den Tid, da man skulde have en Administrationsbygning. Det var en temmelig stor Forøgelse af Politiet paa en Gang; i Odense havde man ønsket 30 ny Betjente, men fik 10, og hvis man ogsaa her kunde nøjes med $\frac{1}{3}$ eller blot Halvdelen, vilde det jo betyde en Del. Men iøvrigt vilde Taleren anbefale Indstillingen.

H. P. C h r i s t e n s e n skulde ikke komme særlig ind paa Sagen efter Landsretssagførerens fyldestgørende Tale. Udvalget havde først tænkt, at man kunde nøjes med 5—6 Betjente mere, men efter at man var kommet ind i Forholdene, var vist hele Udvalget klar over, at det ikke kunde være mindre end foreslaaet, saafremt man skulde have en virkelig tilfredsstillende Ordning.

Nu skulde der jo optages en Forhandling med Havneudvalget, og hvorvidt det kunde forrykke noget i Forholdet, vidste Taleren ikke. Det var rigtigt, at hvis Politiet fik Lokalerne i Sidebygningen, kunde det klare Sagen i nogle Aar, til det Tidspunkt kom, hvor man blev nødt til at bygge Administrationsbygning. Taleren vilde ligeledes anbefale Indstillingen.

Holst-Knudsen oplyste, at det foreslaaede Antal ikke var tilfældigt; man havde udarbejdet en Prøvetjenesteliste for en bestemt Dag, hvor der var sat det Antal Poster, man fandt nødvendigt; det vilde bevirke en Forøgelse af 17 Betjente og med Reserver 22. Man var dog ikke gaaet saa højt, idet der kunde frigøres nogle ved Omordningen af Patrouilletjenesten, ligesom man fik de to Mand fra Politikammeret. Politiet følte sig næppe betrygget, hvis man gik længere ned, og det vilde vist heller ikke være til Byens Bedste.

J. Perregaard havde aldrig kunnet forstaa, at det var nødvendigt at have 2 Betjente siddende paa Politikamret og klistre Frimærker; det maatte Staten kunne faa besørget paa en billigere Maade, og forhaabentlig kom de to Mand derfra. Da der sidst blev lavet om paa Politiets Lokaler, ønskede Udvalget at faa Udvalgsværelset med, men en ny Politistation vilde være det ideelle, hvis der var Raad dertil.

Borgmesteren fandt det interessant at se, at blot man ventede tilstrækkeligt længe, samledes til sidst alle i een Kasse; det saa man paa Politikkens Omraade og nu ogsaa i Politispørgsmaalet. Baade i 1928 og 1929 havde Taleren ved Budgetbehandlingen foreslaaet at ansætte 3 Betjente mere, men det kunde der ikke være Tale om, det blev straks slaaet ned, og nu i 1931 var

alle klar over, at der skulde bruges mange flere. Angaaende Lokalespørgsmaalet vilde det være mest fornuftigt at bygge en Politigaard, hvor hele Politiet kunde samles. Stadsingeniørens Kontor kunde i hvert Fald ikke flyttes ret langt fra Byraadskontoret, for de to Kontorer maatte stadig staa i Kontakt med hinanden. Hvad Forslaget om en Politiassistent mere angik, saa havde Taleren lært en Ting i Livet, at jo flere Embedsmænd man ansætter, jo dyrere bliver Administrationen. Angaaende Tilskudet fra Havnen, saa beløb det sig for Øjeblikket til 50000 Kr. aarlig. Foruden dette betalte Havnen ligesom andre Grundejere Skat til Kommunen, det androg et Beløb af ca. 64000 Kr., hvorefter man kom op paa et Tilskud af 114000 Kr. til Byens Administration og derigennem ogsaa til Politiet, og Politiet var faktisk den eneste Udgift, Byens Kasse havde til Havnen. Taleren gad nok vide, hvad 18 Betjente skal bestille ved Havnen, 2 Mand i Vagten eller 6 ialt var tilstrækkeligt, og selv om man med Reserver rundede det op til 10 Mand, vilde disse være rigeligt betalt med 50000 Kr. Efter det foreliggende Forslag kom Havnen til at yde en klækkelig Procentdel til Kommunen, og der blev ikke meget tilbage, som Havnen egentlig ejer. Hvis man saa paa, hvad andre Havne betaler, saa viste det sig, at f. Eks. København, Helsingør, Frederikshavn, Esbjerg og Odense intet betalte for Politi, Aalborg Havn betalte 38500 Kr., Horsens 21000 Kr., Kolding 10000 Kr. og Vejle 8000 Kr. Det vilde være kedeligt, om Aarhus Havn nu skulde bringes ned i en Administration, der ligner enkelte af de nævnte Havnes, og det vilde Aarhus By ikke staa sig ved. Det, som her forlangtes til Politiet, var ganske urimeligt, og Mini-

steriet gik næppe heller med dertil, men det kunde jo nærmere undersøges. Som Regel havde Havnen heller ikke saa meget Gavn af Politiet, og da der for nylig var Optøjer ved et estnisk Skib, hvor en Mand skød med skarpt, kunde man ikke faa Politiet til at gribe ind, ja ikke engang faa en ordentlig Rapport. Men heldigvis kunde Havnen selv klare Sagen og dikterede Bøder til øjeblikkelig Betaling, da Skibet ellers vilde blive beslaglagt. Sagen var her til 1. Behandling, og der skulde forhandles med Havnen, hvorfor Taleren ikke skulde komme dybere ind derpaa, men vilde dog minde Byraadet om, at før der kan vedtages noget derom, maa der ske en Forhandling med Ministeriet om Sagen.

H o l s t - K n u d s e n var enig med Borgmesteren i, at Havnen ikke skal betale mere end den Del af Udgiften, som virkelig vedrører Havnen, men Taleren kunde ikke erkende, at Skatten vedrørte denne Sag. Havnen havde dog adskilligt andet end Politiet fælles med Kommunen, bl. a. ogsaa Borgmesteren. Angaaende Antallet af Betjente vilde Taleren dog pege paa, at 2 Mand til at patrouillere ved Havnen i 4 Timer betyder 12 Mand foruden Reserver, og Havnen med de mange Skibe og fremmede Søfolk gav alligevel Politiet mere at bestille end andre Pladser i Byen. Men forhaabentlig fik man ved Forhandling en Ordning, som baade Byen og Havnen kunde være tjent med, og det var absolut ikke Udvalgets Mening at udnytte Havnen.

B o r g m e s t e r e n vilde gøre Landsretssagføreren opmærksom paa, at naar Talerens Arbejde i Byens Administration blev trukket fra, blev der ikke meget tilbage til Havnen.

H o l s t - K n u d s e n : Borgmesteren er Havnen en god Formand!

H. P. C h r i s t e n s e n syntes ikke, Borgmesterens Udtalelser lovede godt for den kommende Forhandling. Naar Borgmesteren mindede om, at man ikke i 1928 og 1929 vilde gaa med til at udvide Politistyrken, vidste Borgmesteren godt, at det skyldtes Ønsket om at faa nedsat et Udvalg til at undersøge Politiets Forhold for muligvis at finde en mere praktisk Ordning, og det var Budgetudvalget vist temmelig enigt om. Havnens Beskatning vedkom ikke særlig det foreliggende Spørgsmaal; her drejede det sig om Havnens Sikkerhed gennem Politiet. Naar Borgmesteren nu vilde sammenligne Aarhus Havn med Smaahavnene og mene, at man ved dette Forslag kom lige saa langt ned, saa var det ikke i Overensstemmelse med, hvad han sædvanligvis udtalte om Havnens Stilling. Havnens Økonomi vilde næppe lide nogen større Skade ved at vise Imødekommenhed overfor Kommunen og derved bidrage til at faa en bedre Ordning af hele Politiets Forhold.

B o r g m e s t e r e n bemærkede hertil, at man var kommet ind i den Skure, at Borgerne aldrig maa faa at vide, hvad den enkelte mener. Men her var det en 1. Behandling, og Taleren vilde ikke lade sig foreskrive, hvad han maatte sige, hverken fra den ene eller den anden Side. Naar der i Grupperne var vedtaget et Forslag til 2. Behandling, var man afskaaret fra at udtale sin Mening, og saa havde Taleren siddet kønt i det.

H. P. C h r i s t e n s e n syntes, Borgmesteren kunde have ventet med at fremsætte sine Tanker, til han saa, om Udvalgene kunde blive enige om en Ordning.

B o r g m e s t e r e n svarede, at hvis han havde ventet til 2. Behandling, havde der foreligget en Beslutning i Gruppen, og saa kunde man ikke længere tale frit derom.

H. P. C h r i s t e n s e n: Der tales altid frit i Gruppen!

B o r g m e s t e r e n: Ja, men ikke i Byraadet!

Sagen overgik til 2. Behandling til fornyet Overvejelse i Udvalget.

13. (J. Nr. 50—1931). Indstilling fra Lønudvalget angaaende Ændringer i de maanedslønnede Chaufførers Lønforhold.

Følgende Indstilling forelaa:

»Efter Forhandling med Chaufførernes Fagforening indstiller man til Byraadet, at de under Kommunen ansatte maanedslønnede Chauffører, som er ansatte under 8. Lønklasse (dog ikke 2. Desinfektør ved Marselisborg Hospital, som lejlighedsvis udfører Chaufførtjeneste) fra 1. November 1931 rykkes op i 7. Lønklasse, hvorefter de af visse Chauffører hidtil oppebaarne »Smørepenge«, 2 Kr. pr. Dag for hver Dag, der køres, bortfalder.

Endvidere indstilles, at de af timelønnede Chauffører hidtil oppebaarne »Smørepenge og Uniformsgodtgørelse«, 2,75 Kr. pr. Dag for hver Dag, der køres, nedsættes til 1,75 Kr. fra samme Dato, samt at samtlige Chauffører ved Kommune og Havn er forpligtede til uden særligt Vederlag at indsætte Bilen i Garage efter endt Arbejde, samt, saafremt det efter Ledelsens Skøn findes nødvendigt at smøre, renholde m. m. Bilen udenfor normal Arbejdstid«.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 50—1931). Indstilling fra Lønudvalget i Henhold til Lønregulativets § 21 angaaende time-

lønnede Retorthusarbejdere, der overgaar til anderledes lønnet Arbejde.

Følgende Indstilling forelaa:

»I Henhold til Pensionsregulativet af 9. Juli d. A. henføres pensionsberettigede timelønnede Retorthusarbejdere i pensionsmæssig Henseende til det nuværende Tjenestemandregulativs 7. Lønklasse. Man maa imidlertid forudse Tilfælde, hvor saadanne Retorthusarbejdere efter en vis Tjenestetid overgaar til anderledes lønnet Arbejde, og efter Forhandling med de kommunale Arbejdsmænds Fagforening skal man derfor indstille, at pensionsberettigede timelønnede Retorthusarbejdere fra det Tidspunkt, de overgaar til anderledes lønnet Arbejde, i pensionsmæssig Henseende henføres til den Lønklasse, som de ved lignende Arbejde beskæftigede Arbejdere i pensionsmæssig Henseende er henført til, dog saaledes, at deres Pensionsindtægt ved Pensioneringen skal beregnes under forholdsmæssig Hensyntagen til de Lønninger, hvorefter de paagældende siden 1. April 1931 har ydet Bidrag til Pensionskassen.

Endvidere indstilles, at pensionsberettigede Lygtepassere, som oppebærer Ugeløn, i pensionsmæssig Henseende henføres til samme Lønklasse som Arbejdsmænd«.

Indstillingen vedtoges.

- 1b. (J. Nr. 433—1931). Indstilling fra Lønudvalget med Forslag til Formular til Ansættelsesbrev for kommunale Tjenestemænd.

Følgende Indstilling forelaa:

»I Henhold til § 6 i Tjenestemandregulativet af 9. Juli d. A. skal der af den ansættende Myndighed ved enhver Ansættelse som

Tjenestemand tilstilles vedkommende et Ansættelsesbrev, og Lønudvalget indstiller til Byraadet, at Ansættelsesbrevet udfærdiges i Henhold til vedlagte Udkast:

A N S Æ T T E L S E S B R E V.

Herved meddeles der Dem fra den.....
.....at regne Ansættelsesbrev som.....
.....ved.....,
idet det tilkendegives Dem, at De ved denne Ansættelse i enhver Henseende underkastes Bestemmelserne i det til enhver Tid gældende Tjenestemandsregulativ for Aarhus Kommune og Aarhus Havn.

De er ansat under det nuværende Tjenestemandsregulativs.....Lønklasse og med Lønanciennitet fra den.....
.....den.....19...«.

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 66²⁰—1931). **Andragende om Tilladelse til Oprettelse af en Omnibusrute Aarhus-Silkeborg-Ringkøbing.**

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke anbefales.

17. (J. Nr. 66²¹—1931). **Andragende fra Chr. Overgaard om Tilladelse til Udvidelse af Køreplanen for Omnibusruten Aarhus-Kongsvang-Rosenvang.**

Anbefalet af Brolægningsudvalget paa samme Betingelser som hidtil.

Indstillingen vedtoges.

18. (J. Nr. 66²²—1931). **Andragende fra M. Storgaard om Tilladelse til Udvidelse af Søndagskøreplanen for Ruten Storring-Stjær-Aarhus.**

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke anbefales.

19. (J. Nr. 66²³—1931). Andragende fra R. Jensen om Tilladelse til Udvidelse af Køreplanen for Ruten Højbjerg-Filtenborgs Plads.

Anbefalet af Brolægningsudvalget paa samme Betingelser som hidtil.

Anbefaledes.

20. (J. Nr. 436—1931). Indstilling fra Politimesteren om Godkendelse af Parkeringspladser paa Havnevej og Frue Kirkeplads.

Følgende Indstilling forelaa:

»Da det af Færdselshensyn har vist sig nødvendigt at forbyde Parkering i Jægergaardsgade langs Slagtehus og Kvægtorv, henstiller Publikum navnlig i Markedstiden deres Vogne i Havnevej mellem Jægergaardsgade og Gasværksvej, der ogsaa frembyder god Parkeringsplads.

Saasnart Markedet er ophørt, og Politiet derefter har forladt Pladsen, stiller Publikum imidlertid sine Vogne saa nær ved Hjørnerne, at de derved bliver farlige for Færdselen, og for om muligt at raade Bod herpaa indstiller jeg under Henvisning til Bestemmelsen i Politivedtægtens § 16, Stk. 1, at der i Havnevejs vestlige Side indrettes Parkeringsplads, og at Stedet behørigt afmærkes overensstemmende med Justitsministeriets Bestemmelser, saaledes, at Vogne sættes i behørig Afstand fra Gadehjørnerne.

Endvidere indstilles det, at der paa Vor Frue Kirkeplads indrettes Parkeringspladser til delvis Afhjælpning af Manglen paa saadanne i Kvarteret i den centrale Bydel vest for Lille Torv.

Parkeringspladserne kunde indrettes paa de med rødt Bogstav A og C paa hoslagte Teg-

ning viste Steder, nemlig i Hjørnet ved Nygade, hvor der saa godt som ingen gennemgaaende Færdsel er, og paa Pladsens sydlige Side, hvorved holdende Automobiler vil dække noget for de grimme Baggaarde.«

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Erklæring:

»Fremsendes til Byraadet med Anbefaling, idet der dog for Frue Kirkeplads' Vedkommende kun indrettes fast Parkering i den sydlige Side af Pladsen og kun for Personbiler«.

A n d r. B i t s c h vilde udtale en Paaskønnelse til Politimesteren for hans Bestræbelser for at skaffe Parkeringspladser i Byen. Nu var der imidlertid fra Frue Sogns Menighedsraad kommet en Protest mod at indrette Parkeringsplads ved Kirken, og selv om det maatte kaldes en udmærket Ordning at have Vogne staaende til at dække de grimme Baghuse mod Vestergade, kunde man formentlig ikke gennemføre det uden Menighedsraadets Tilladelse, hvorfor denne Del af Forslaget maatte bortfalde.

J. P e r r e g a a r d vidste ikke, hvem der havde Raadighed over Pladsen, men det var en god Ordning at have Parkering paa Pladsen ved Kirken; det fandt Sted i næsten alle Byer og maatte ogsaa kunne lade sig gøre i Aarhus.

B o r g m e s t e r e n erindrede om, at da man blev enige med Menighedsraadet og Kirkens Autoriteter om Fjernelse af den gamle Kirkemur, fastholdt de, at Pladsen skal vedblive at være Kirkens Grund, og at der ikke maatte indrettes Parkeringsplads eller lignende, hvilket Byraadet gik med til. Man kunde saa ikke nu tage Ejendomsretten fra Kirken, men maatte henvise Politimesteren til at forhandle med Pladsens Ejere om dens Benyttelse.

Forslaget angaaende Parkeringsplads paa Havnevejen vedtoges.

21. (J. Nr. 222--1931). Redegørelse fra Brolægningsudvalget angaaende Arbejdsstandsningen ved Jordarbejdet Vest for Stadion Allé.

Følgende Skrivelse forelaa:

»I Overensstemmelse med Henstillingen i Byraadsmødet den 24. ds. om en Redegørelse angaaende Jordarbejdet ved Stadion Allé skal man herved i Henhold til Entreprenørens Oplysninger efter Arbejdslisterne meddele følgende:

Da Arbejdet var i fuld Gang, læssedes i Tiden 18/7—26/8 gennemsnitlig 14,6 m³ pr. 8 Timers Arbejdsdag, hvilket gav en Fortjeneste af ca. 15,50 Kr. pr. Dag. Jorden var i den sydlige Ende sandet, i midterste Del Ler, ved Aalborggade ret fast. Det har dog ikke voldet Vanskeligheder at læsse med en almindelig Læsegreb, hvilket ogsaa Resultatet udviser. Fagforeningsformanden har saa imidlertid ment, at en Læsegreb var det samme som en Brækkegreb, for han forlangte nu 20 Øres Tillæg pr. m³ for Løsning af Jorden, uagtet der ikke fandtes hverken Hakker eller Brækkegrebe paa Pladsen. Da Entreprenøren ikke kunde indgaa paa dette, men henviste Sagen til Mægling eller Voldgift, gav Fagforeningsformanden Ordre til, at Tempoet skulde sættes ned, og Grebene lægges til Side. Paa den Maade gik Præstationen ned til gennemsnitlig 3,5 m³ pr. Dag, og derved opnaaedes, at det resterende Overskud ca. 1000 Kr. efterhaanden blev spist op. Det skete Tirsdag den 15. September, og om Onsdagen meddelte Entreprenøren, at han herefter kun kunde betale efter den daglige Præstation. Det vilde man imidlertid ikke nøjes med, hvorfor Arbejdet blev nedlagt den 17. September.

Den 24. blev paa et Møde i København bestemt, at Arbejdet skulde genoptages som før, hvilket er sket den 28. ds., og der er den første Dag læsset 14,8 m³ pr. 8 Timers Arbejdsdag.

Spørgsmaalet om Tillæg henvistes til Voldgift.

A n d r. B i t s c h forelagde Sagen under Henvisning til den foreliggende Skrivelse.

R a s m u s R a s m u s s e n bemærkede, at det, som var sket her, var ikke mere, end man kunde vente; ved saadanne store Arbejdsstyrker opstod der som Regel Konflikt. Men det var mærkeligt, at Arbejderne ikke kunde lære at kende eller rette sig efter de Bestemmelser, der stod i enhver Overenkomst, at alle Stridigheder skal afgøres ved Voldgift; det kunde lige saa godt være sket, hvis de havde fortsat Arbejdet, og saa havde de undgaaet at opspise deres Overskud. Arbejderne vandt aldrig noget ved at nedlægge Arbejdet; Følgen blev blot, at de blev idømt en Bod, og at Arbejdet blev forsinket. Særlig graverende var det her, at en af Formændene havde været særlig virksom for at sinke Arbejdet, og det vilde sikkert ogsaa blive bedømt ved Voldgiftsretten.

B o r g m e s t e r e n havde glædet sig over, at Arbejdet derude gik saa godt i Sommer, men det var bedrøveligt, at der kunde laves en saadan Fadæse senere. Taleren vilde sige til de Mænd, som leder Arbejdernes Organisationer og sidder i de offentlige Forsamlinger, at naar man gør alt muligt for at fremskaffe Arbejde, saa er det Synd at lave noget saadant, som her var sket. Man maatte komme dertil, at man ikke blot kræver, at Samfundet skal gøre dette eller hint, men at man ogsaa forstaar, at man selv er Medlem af Samfundet og derfor ogsaa har Pligter overfor dette.

Andr. Bitsch mente, at enkelte Talere havde givet en noget ensidig Bedømmelse af Situationen, men Sagen var jo nu for saa vidt i Orden. Det var rigtigt, at de kunde have fortsat Arbejdet, men selvfølgelig havde de forstaaet Priskuranten saaledes, at de havde Retten paa deres Side.

Holst-Knudsen vilde henvise til, at da Arbejdet skulde udbydes, blev det vedtaget efter Forslag af den socialdemokratiske Gruppe, at der ikke skulde anvendes Maskiner, fordi der skulde skaffes Arbejde til de flest mulige. Men det, som her var sket, opfordrede ikke til at gentage Forsøget.

J. Perregaard var ogsaa Tilhænger af, at man skal gaa til Voldgiftsretten og faa en Afgørelse. Men her var Forholdet det, at ved den sidste Landsoverenskomst mistede Jord- og Betonarbejderne i Aarhus en stor Fordel, og det var menneskeligt, hvis de havde vanskeligt ved at forstaa dette.

Toges til Efterretning.

22. (J. Nr. 434—1931). Andragende fra »Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse« om Tilskud.

De paa Budgettet opførte 1000 Kr. bevilgedes.

23. (J. Nr. 11⁹ og 11¹⁰—1931). Købekontrakter med Tømrermester Hauberg-Sørensen angaaende to Byggegrunde ved Skernvej.

Borgmesteren oplyste, at Prisen var fastsat til 25 Kr. pr. m², men den ene Grund var solgt lidt billigere, fordi der var et overskydende Areal, som kun maatte anvendes til et bestemt Formaal.

Godkendtes.
